

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 13. Medium sextum ad puritatem & teneritudinem conscientiæ
obtinendam est mortificatio corporis & concupiscentiæ carnalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

§. 13.

*Medium sextum ad puritatem & tene-
ritudinem conscientiae obtinendam est
mortificatio corporis & concupi-
scentiae carnalis.*

94. **Q**UANTUS animae nostrae inimicus sit caro
& corpus nostrum; & quam lethalia
eidem vulnera infligat, nisi mortificetur, ac
per jure mortificationis studium subigatur,
Testatur S. Paulus, Galat. 5. *Caro concupiscit
adversus spiritum. Manifesta autem sunt opera
carnis, quae sunt fornicatio, immunditia, impu-
dicitia, &c. Item Roman. 7. Ubi concupiscen-
tiam carnis in corpore suo habitantem vocat
peccatum, non formaliter, sed causaliter, id est
fomittem peccati. Ac tandem subdit: Ergo fratres
debitores sumus non carni, ut secundum carnem vi-
vamus; Si enim secundum carnem vixeritis, mo-
riemini. Si autem spiritu facta carnis mortifi-
caveritis, vivetis. Et St. Jacobus c. 1. Unus-
quisque tentatur à concupiscentiâ suâ abstractus &
illectus. Deinde concupiscentia cum conceperit,
parit peccatum. Item c. 4. Unde bella & lites in
vobis? nonne hinc ex concupiscentiis vestris, quae
militant in membris vestris? Conqueritur de
hoc hoste suo domestico S. Joannes Climacus
grad. 15. dicens: Quomodo ab eo liberabor, cui
colligatus sum? quid illi rationabile dicam, qui
per naturam mille rationibus ac persuasionibus
men-*

mentitur; estq; cooperator, & hostis; adiutor, atq; adversarius; auxiliator simul & insidiator? si foveatur; oppugnat. Si affligatur: debilior fit. Lascivit per quietem: rursus Verbera & flagella non sustinet. Si illum contristem; periclitator. Si foveam; per quem virtutes acquiram, non habeo. Nec mirum, quod nos miseri homunciones carnem & corpus nostrum sentiamus inimicum: cum etiam Apostolus gentium, qui tamen in gratia Dei fuit confirmatus, sibi a corpore suo pertimuerit: ait enim Rom. 7. Scio, quia non habitat in me, hoc est in carne meâ bonum. Video alium legem in membris meis, repugnantem legi mentis meae. Infelix ego homo! quis me liberabit de corpore mortis huius? Et 1. Corinth. 9. Castigo corpus meum, & in servitutem redigo: ne forte cum aliis predicaverim, ipse reprobus efficiar. Unde & nobis eandem in mortificando corpore sollicitudinem & curam commendat. Rom. 8. dicens: si spiritu facta carnis mortificaveritis; vivetis. Et Roman. 13. Carnis curam ne feceritis in desideriis. Item. Galat. 5. Spiritu ambulate, & desideria carnis non perficietis. Qui sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis, & concupiscentiis. Denique Coloss. 3. Mortificate membra vestra. &c.

95. Contingit autem hæc corporis & carnis mortificatio duobus modis: primò per simplicem denegationem illius, quod caro contra Dei, Ecclesiæque præcepta, aut contra regulam & Statuta concupiscit; vel inutiliter & superflue ac sine verâ necessitate appetit, etiam si malum et pro-

& prohibitum non sit: dicente Scripturâ, *Eccl.* 18. *Post concupiscentias tuas non eas.* Quod genus mortificationis S. Scriptura vocat *abnegationem sui ipsius.* *Matth.* 16. *Si quis vult venire post me; abneget semetipsum.* Et *Epist.* ad *Titum.* c. 2. *Apparuit gratia Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus, erudiens nos, ut abnegantes impietatem, & secularia desideria, sobrii & justè & piè vivamus in hoc seculo.* Secundò contingit mortificatio carnis per afflictionem corporalem et sensibilem illius; cùm scilicet non solum denegamus ei, quod illicitè aut sine necessitate concupiscit: sed insuper molestiam aliquam et afflictionem inferimus. v. g. per vigiliâs, labores, frigoris et caloris tolerantiam, strati durtiem, vestium asperitatem, abstinentiam et jejunium. De quo ultimo ait S. Augustinus in *Regulâ*: *Carnem vestram domate jejuniis, & abstinentiâ escæ & potûs, quantum valetudo permittit.* Estque hic modus carnem mortificandi per jejunium adeò familiaris et usitatus omnibus, qui vitam sanctam instituere, et feliciter finire volunt, ut Ecclesia Catholica generaliter ac pro omnibus Confessoribus non Pontificibus statuerit et ordinaverit in Canonico Officio sub Hymno ad matutinum cantari aut recitari hæc verba: *jejuna membra deferens, dapes supernas obtinet.* Religiosis verò et Monachis adeò peculiaris et suo modo propria fuit hæc maceratio corporis; ut S. Paulus inter Monachos recensere noluerit fratrem quendam, qui facie ac buccis parùm spiritualibus rubuerat; uti videre est in
ejus

jus Epist. 7. & 13. ad Sever. Undè S. Basilius homil, de fame & siccit. Monachum describens, vocat eum hominem egenum, continentia convictorem, subpallidum. Petrus Damianus in vita S. Romualdi refert, quod hujus discipuli, Monachi Sytrienfes, fuerint omnes inculti, pallidi, & nimia omnium rerum extremitate contenti. S. Gregorius Theologus orat. 3. Monachos vocat penè excarnes, atque exangues. Et orat. 12. ac 14. vocat eos humi cubitores; quibus Psalmodia Angelica; noctes stataria, vigilia jejunia; gressus gravis & modestus; oculus non vagus; subrisio levis; imò subrisionis vix nota; pallor in vultu; vox composita & quieta. Nec solis Monachis et Christianis Philosophis, verum etiam Ethnicis fuit usitata hæc maceratio carnis; sicut testatur M. Aurelius Imperator Epist. ad nepotem suum Egesipum, dicens: Nunquam hoc Dii velint, nunquam hoc Scholæ Italicae græcæq, ut sit philosophiâ refertus animus, ubi facies pinguis, & nitidum corpus. Verus Philosophus inter postrema habet curam corporis. Verus Philosophus ut & sit, & videatur Philosophus, habeat malas depressas, faciem pallidam, corpus tenue, carnem siccam, cibum exiguum, vigiliâs multas. Insignia laudati ducis sunt cicatrices; & Philosophi diligentis Nota est asperitas. Aq, enim erubescere sapiens debet, si obesus & elegans dicatur; quàm Dux, sit timidus & ignavus.

96. Ut verò animosiùs & alacriùs hoc mortificationis exercitium aggrediamur & prosequamur; SS. Patres docent, corpus nostrum esse tractan-

tractan-

tractandum, uti Eques tractat equum sternacem, & indomitum; quem violentiâ adhibitâ tandem compescit, condocescit, & quocunq; ac quomodocunq; vult, gressum figere, aut flectere cogit. Ne potentius medium est tollendi defectum aliquem & vitium ab equo, vel quovis alio jumento, quam non indulgere ei, nec sinere, ut exequatur, ad quod vitiosè inclinat & propendet, similiter ergò nunquam subtrahenda sunt carni nostræ calcaria; nec frænum ei ullatenus laxandum, sed semper contrahendum est; nunquam permittendo, ut exequatur, ad quod propendet; sed ubivis illi contradicendo, & concupiscentiis sive appetitibus ejus obluendo et resistendo.

Secundò docent SS. Patres, hominem nostrum inferiorem sive carnis nostræ sensualitatem et concupiscentiam non aliter habendam ac tractandam, quam tractare solemus hostem nostrum et inimicum insensissimum ac capitalissimum: cujus proindè suasioni et suggestioni nullatenus fidendum; sed cunctæ illius machinationes nobis suspectæ esse debent. Insuper valdè cavendum est, nè per copiosorem cibum aut potum vires illi & arma contra nos subministremus; sicut monet S. Augustinus *lib. de Salutaribus monitis c. 35.* dicens: *Nè præbeamus vires illicitas carni & corpori nostro: nè committat bellū adversus Spiritum nostrū. Sed potius fortitudinē & robur ejus per continuas molestias, vexationes, afflictiones debilemus; dicentes cum Monacho illo apud Palladium: vexo vexantem me;*

me; Et ultionem de hoste meo sumo. Vel cum S. Bernardo: Exurgat Deus, cadat armatus iste; cadat & conteratur inimicus homo, contemptor Dei, amator sui, amicus mundi, servus diaboli. Quid tibi videtur? certe si sentis mecum, dices: Reus est mortis; crucifigatur. Atque hoc est spirituale illud odium, de quo Christus Luc. 14. Si quis venit ad me, & non odit animam suam, non potest meus esse discipulus. Et Joann. 12. Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. In quibus locis SS. Patres per animam intelligunt concupiscentiam ejus materiale[m] & sensualem. Unde S. Chrysostomus tract. 66. in cit. locum Joannis: Amat animam in hoc mundo, qui desideria ejus inconuenientia facit; odit autem, qui non cedit ei noxia concupiscenti.

Tertiò docet S. Bernardus tract. ad fratres de monte Dei, carnem nostram esse à nobis habendam & tractandam perindè ac ægrotum aliquem curæ nostræ concreditum: sicut enim tali negamus, quod ipsi noxium est, etiamsi enixè & instanter petat; econtrà quod ipsi utile est, invito etiam & reluctanti ingerimus: Ita carni nostræ noxia appetenti denegare ea debemus, & obfistere; ejusque concupiscentias, desideria; appetentias castigare. Quæ vero ad perfectionem, & vitam æternam consequendam conducunt, reluctanti etiam & obstrepenti sunt aggerenda, & imperanda. Hoc enim est corporis nostri rem et negotium nobis à Deo commissum utiliter gerere.